

Monika Dobrodenková: Konverzie u sv. Augustína

Oponentský posudek bakalářské práce

Sv. Augustin, velký theolog křesťanské církve, se stal křesťanem po dlouhém a namáhavém hledání a vnitřním boji. O této konverzi se v běžném křesťanském prostředí většinou ví a bere se jako hotová, jednorázová a nezvratná věc či událost. Autorka této práce se však ve stopách jiných myslitelů snaží najít různé motivy, vlivy a události, které měly pro tuto náboženskou konverzi zásadní význam, a ukazuje, že to, co se jeví z dlouhého časového odstupu jako jednorázový akt, je vlastně vyvrcholením dlouhého *procesu*, podmíněného a určeného celou řadou dílčích konverzí různého druhu. Jak sama autorka v úvodu poznamenává, myšlenka vícera konverzí není jejím nápadem, ale její vlastní iniciativou je sesbírat různé pohledy na Augustinovu konverzi, rozptýlené v monografiích a člancích, a sestavit z nich přehlednou strukturu, která nemá jen popisnou povahu, ale je i pokusem o její výklad ve světle Augustinova života na jedné straně a pohledů moderních vědeckých disciplín na straně druhé.

Na první pohled překvapivě, ale naprosto správně nezačíná autorka obligátním Augustinovým životopisem (je uveden jako příloha na konci práce), ale přehledem událostí v životě sv. Augustina, které podle autorčina názoru tvoří „hlavní body obratu“. Celá druhá kapitola se tedy věnuje stručnému popisu těchto událostí, sice chronologicky, ale už s poukazem na možnosti dalšího systematického zpracování, kterému jsou věnovány další kapitoly. Třetí kapitola nabízí psychologický pohled na problematiku konverze, zejména *náboženské*; autorka uvádí názory významných psychologů na konverzi obecně a kriticky se je snaží aplikovat na konkrétní případ Augustinovy konverze. Nejen různost názorů psychologů, ale i rozličnost působících faktorů, „subjektivně-psychologických“, „objektivně-sociálních“, ale i „jiných“ (sem zařazuje zejména „theologické“ vlivy – zásah Boží milosti, modlitba matky apod.) znemožňuje podat *jednotný* „objektivní“ psychologický popis konverze vůbec i v tomto jednom specifickém případě.

Důležitá je v procesu Augustinovy náboženské konverze i konverze *filosofická*, resp. *intelektuální* (čtvrtá kapitola), která sestává z dílčích obrátů na cestě k pravdě, od okouzlení Ciceronovým *Hortensiem* přes *manicheismus* a *novoplatonismus* k Písmu a naukám církve. Sv. Augustin vytváří svébytnou syntézu všeho toho, co shledal ve všech těchto etapách vlastního hledání *pravdivým* a v souladu s křesťanstvím, tedy vůlí Boží. Není to však pouhý intelektuální výkon, protože je završen konverzí *vůle*, které autorka věnuje kapitolu pátou. Ta znamená naprosté obrácení lidské vůle k Bohu v pokoře a působením Boží milosti. V poslední

kapitole pak autorka doplňuje toto obrácení konverzí *k asketickému životu*, které znamená rozhodnutí naprosté oddanosti Bohu ve službě bližním.

M. Dobrodenková ukázala ve své práci nejen dobrou znalost tématu, resp. možných postojů jednotlivých vědeckých přístupů, ale zejména schopnost kriticky promýšlet jednotlivé podněty a řadit je do jednotné perspektivy. Práce je v tomto smyslu velmi přínosná a zve k dalším úvahám. I po formální a jazykové stránce je text zpracován velmi pečlivě, práci s literaturou a způsobu odkazování nelze nic vytknout. Považuji práci za vynikající, doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit stupněm *výborně* (37 b.).

Kritéria hodnocení:

1. Struktura argumentace: 8
2. Formální úroveň: 8
3. Práce s prameny: 7
4. Vlastní přínos: 7
5. Obecný přesah práce: 7

V Praze dne 5.9.2011

PhDr. Milan Lyčka, Ph.D.
Ústav filosofie a religionistiky FF UK